

H

380
H 23

MISKOLC VÁROS IDEGENFORGALMÁRÓL

DR. HALMAY BÉLA

MISKOLC THJ VÁROS POLGÁRMESTERÉNEK
ELŐADÁSA A BAROSS SZÖVETSÉG IDEGEN-
FORGALMI ÉS FÜRDŐÜGYI FŐCSOPORTJA
1936. ÉVI NOVEMBER HÓ 25-ÉN TARTOTT
KÖZGYŰLÉSÉN.

Olvasótermi használatra

MISKOLCI KÖNYVNYOMDA RT. 1936

052A2

1940

WORLD

M 2

24232

Cc 953

380
420

n
n
fo
ig
n
so
d
h
é
n
ú
e
l

h
d
é
s
i
l
n
j
s
a
s
I
U
S
S
a
t
s
n
c
I
I

Igen tisztelt Közönség!

Mielőtt előadásomat megkezdeném, hálás szívvel mondok köszönetet a Baross Szövetség Idegenforgalmi és Fürdőügyi Főcsoportja igen tisztelt Vezetőségének, amiért nekem alkalmat nyújtott előadásom megtartására. Boldogan ragadom meg ezt az alkalmat azért is, hogy ennek az előkelő testületnek érdeklődését Miskolc idegenforgalmi törekvései felé irányítsam. Ez, úgy érzem nekem, mint Miskolc első polgárának hivatásomból folyó kötelességem is.

A Magyar Városok a világháború után új célkitűzésekkel indultak el a városfejlesztés, városépítés útján. Az új célkitűzések sorozatába akkor iktatták be az idegenforgalom kiépítését. A világháború négy esztendeje alatt megszoktuk, hogy frontról-frontra jártunk. Megismertük a gyönyörű szép Dél-tirolt, a Kárpátok bércseit, a Tátrától a hunyadi határhegységig. Megismertük Lengyelország patinás városait. Megismertük Ukrajnát, Bukovinát, Romániát, Szerbiát, Montenegrót, Albániát. Színről színre láthattuk mindazt, amit a földrajzkönyvekben tanulunk. A hadifoglyok pedig — bár sanyarú körülmények között — megismerték Olaszországot, Franciaországot és Oroszországot az Úraltól egész Vladivosztokig, Japánig.

Ezután a nagy világjárás után,

úgy éreztük életszükségletté vált bennünk a jövés-menés, s az ezzel kapcsolatos ismeretszerzés sok-sok szépsége. Szemtől-szembe láthatni néprajzi érdekességeket, történelmi helyeket, a legendás múlt kőcsipkés Dómjait, természeti szépségeket, égis éró hegyeket és tengerpartokat. Beidegztük a járás-keles szépségeit, a véünkbe ment át annak a szüksége.

A fiatalabb generáció pedig már cserkész táborokban növekedett. — Megszokta a szabad természet imádatát, megszerette a táborozást. Nekik már igaz gyönyörűséget szerzett a városról-városra járás. Ők már nem könyvből tanulták megismerni a magyar városokat.

A főiskolák ifjúsága faluszemináriumokban ösmerkedik meg a vidékkel. A középiskolák kötelező tanulmányi kirándulásain Magyarország vidékének minden szépségét megmutatják a magyar ifjúság tömegeinek. A külföldi diákesereakció alkalmával a ve-lünk barátságos nemzetek fiatal-sága ismeri meg a magyar földet.

Az idegenforgalmi célkitűzések kifejlődését elősegítette a túrisztika népszerűsége is. Ma már az irodákban görnyedő, pultok mellett fáradó mindkét nembeli fiatal-ság vasárnap vonatra ül, a szabadba vágyik és erdők lombjai között, özondús tiszta levegőn, ma-

gas hegyek menedékházaiban, csillogó vizü strandján tölti az egyetlen szabad napját.

A tömegek hajlandósága, természetseretete, városjáró' készsége természetesen még nem elég az idegenforgalom lendületéhez, ha hiányoznak hozzá az eszközök, a lehetőségek, amelyek a kivitelhez segítenek. Mikor Magyarországon nyilvánvaló lett, hogy az idegenforgalmat elő kell segíteni, a magyar államvasút járt elől jó példával. Hétfévi jegytípusokat hozott forgalomba, amelyekkel szombat déltől hétfőn délig az ország legtávolabbi kiránduló, fürdő és üdülőhelye is megtekinthető, melyek még azokkal is megszerettették a városjárást, akiket sport és turista szórakozási alkalmak nem kecsegtettek. A magyar idegenforgalomnak mai megnövekedését elsősorban a magyar Államvasutak ügyes és átgondolt propagandájának köszönhetjük.)

Miskole város hamar belátta, hogy az idegenforgalom megnövekedése korlátlan fejlődési lehetőségeket kínál számára. Ezeket a lehetőségeket pedig Miskole részére elsősorban az Erdőkinestár biztosította, amikor 1927-ben megépítette Lillafüred Palota-szállóját: a Bükköt és pompás aszfalt és autótutakkal tette könnyűszerrel megközelíthetővé. Erdei vasutat épített a legforgalmasabb útvonalakon és ezáltal bekapcsolta a Bükköt a téli és nyári sport és kirándulási, szórakozási alkalmakat kereső idegenforgalmi propaganda szolgálatába.

1927 év óta Miskole idegenforgalmi központtá vált. Miskolcon az Avaz hegyen turistaszálló épült, Szentléleken, Bánkúton, Újhután megépültek a Bükk minden

kényelemmel ellátott turistamenedékházai, melyeknek Miskole a kiinduló állomása. Lillafüred, Újhuta, Görömböly-Tapolca gyógy- és üdülőhelyek Miskole közelében úgyszólván egy napról a másikra országos híré furdőhelyekké nőttek ki magukat. A világhíré aggteleki Cseppkőbarlangnak is — Miskole — hogy úgy mondjam: a gyűjtőállomása. — Miskolcon 3 strandfürdő, Görömböly-Tapolcán, a diósgyőri Tapolcán és Lillafüreden egy-egy strandfürdő várja a nyári látogatókat. Télen a magyar sísport számára a Bükk igazi sportparadicsom. Nem esoda, ha Miskole idegenforgalmának arányai ennyi adottság mellett pár év alatt hihetetlen arányokban megnövekedtek.

Miskole idegenforgalmi programját — mint hegyi város — elsősorban az alföldi városokra alapítja. Nyiregyházához, Debrecenhez, Szolnokhoz és főleg a Tisza-Duna közén fekvő alföldi városok egyrésztéhez mi esünk a legközelebb. Miskolcot lehet a legkönnyebben vasúttal megközelíteni. És hiába van már minden alföldi városban strandfürdő, Miskolenak és környékének közel 1000 méteres hegyeit, óriási erdőségeit, természeti kincseit nem pótolják az alföldi városok nyári turisztikai és szórakozási lehetőségei. Ezért aztán még ha nincs is különösebb alkalom kongresszusok, jubileumok, országos találkozók, ha Miskolcra filléres gyorsvonatokat hírdetnek az alföldi városokból, ez minden esetben zsúfolásig megtelik közönséggel.

Ezeket a természeti adottságokat még inkább elmélyíti városfejlesztési programunk. Miskole ma már az ország egyik legszebb

kertvárosa. Ahogy a személypályaudvaron leszáll az ideérkező utas, már parkírozott gyönyörű úton jut be a városba. — És a város szívéből akár Lillafüredre, akár Görömböly-Tapolcára megy, a városon végig a legrendezettebb parkírozott utcákon visz keresztül az útja. — Füstös, illatos piros akácfa és vérvörös teljes galagonya fák pompázó virágdíszre, ezer és ezer virágot himbáló bokorrózsák ejtik ámulatba virágzsépségükkel. A házak falán minduntalan márvány emléktáblák hirdetik egy-egy országos híresség, tudós, író, művész születési helyét. Múzeumok az ősemberre vonatkozó leleteihez az egész tudományos világ elzarándokol. Zenepalotájának beépített grandiózus hangversenyorgonája igaz zenei élvezetet szerez az idegenek zenekedvelő csoportjának. És ott van mindenek felett a város közepéből felnyurguló ősi hegye, az Avas, közel 2000 pincével, melyek felett szebbnél szebb miniatűr villák, melegszínekre festett előkertes borházak virítanak. És mint a bécsi Heurigerekben, úgy az Avason is kedélyes, kedves kis kocsmák, vendéglők hívogatják az idegent. A vendég fölé ráborul a hársfialat levélkoronája. Fülemlile csatog egész június végéig, versenyt muzsikálva a füstös kis cigánygyerekekkel, akik ütött-kopott hegedűikkel az asztalok között settenkednek és igyekeznek eltalálni a mosolygó vendégek kedvence nótáját.

Az Avas oldalában az évszázados temető és az őszi avasi templom, mely hatodfélszázad éves. Ez az ország lehangulatossabb temetője, mert az a kétezer miskolci polgár, akinek itt visz el az útja

pincéjébe és vissza, mindig rózsás hangulatban halad át a temetőn és esze ágában sincs az elmúlásra gondolni. Az Avastón tágas platók, futórózsákkal befuttatott pergolák, székelő stílusú kilátótorony, honnan áprilisban és novemberben — amikor a legkritkább a levegő, a Magas Tátra hófödte csúcsai is láthatók. A kilátótorony szomszédságában az ősember szerszámpadját ásta ki a miskolci múzeum tudós vezetője. Ezen a kovakőből formált szerszámpadon patintotta ki a nyílhegyeit, kovakőbaltáit a történelem előtti idők ősembere.

Ezt az országszerte ismert és emlegetett ősi hegyet szántuk a jövő Miskolc legnagyobb idegenforgalmi attrakciójának. Kitűnő sétatákat építünk rajta. Vendéglőket, kávéházakat, a miskolci állami borpince borkostoló falatózóját tervezzük a pincék fölé, hogy az itt pihenő és üdülő idegen igazán adjon az egyik miskolci költőnek, aki azt írta az Avasról:

„Ki napjait már megszámlálnak
érzi
S aki fölött a gond kúvikja szól,
Mámort tetézni, bánatot felézni,
Töltsön az Avas ó-boraiból.“

Milyen lesz Miskolc, mint idegenforgalmi központ? Kérdezheti az itt egybegyűlt igen tisztelt hallgatóság. Miskolcra úgy a Bükkbe, mint Aggtelekre, Abaúj és Zemplén kirándulóhelyeire, erdőibe, a Tisza mellé annyi vonat, annyi Máv. autóbusz, erdei vasút indul, hogy az idegen, aki nyaranta Miskolcon lakik, napjait a legszebb magaslat üdülőhelyeken, erdők rengetegjeiben, gyógyfürdők egészséget adó vizében töltheti és estére fáradtság nélkül könnyen

visszajuthat Miskolcra, hogy az Avastető balzsamos levegőjében való esendes pihenéssel fejezze be az napi szórakozását.

Nem csoda, ha az utóbbi években úgy megnövekedett a város idegenforgalma, hogy ez a látogatottság a jövő fejlődés legszebb kilátásaira jogosít fel.

Ami elsősorban kellett volna említenem Miskolc idegenforgalmi programja kiépítésénél, az Görömböly-Tapolca fürdő, mely varázslatos boszorkánysággal lett pár év alatt az ország egyik legnagyobb fürdőtelepe. Most 10 éve, 1926-ban még csak húsz villa állt a fürdőtelepen: 1936-ban már 262 villa 833 szobával várta a fürdővendégeket. Ha a városnak a MABI-val folytatott tárgyalásai sikerülnek, úgy a jövő évben több, mint fél millió pengős beruházásokat végzünk Tapolcán, ami azt jelenti, hogy öt éven belül legalább kétezer szállodai és magánvillában épített szoba áll a fürdőt felkereső közönség rendelkezésére és ezzel Görömböly-Tapolca-fürdő tényleg az ország legnagyobb fürdőtelepe lesz.

Tapolca fejlődési lehetőségei elképzelhetetlenek. Talán már a jövő évben megépül Lillafüredről Újhután át és Görömböly-Tapolcára egy mindvégig erdő között vezető autót, mely Lillafüred és Újhuta fürdővendégeit szállítja Görömböly-Tapolca esodatevő, gyógyvizű termalfürdőibe és strandjára, mely ma az ország egyetlen gyógyvizű strandfürdője. Ha ez az erdei út kiépül, Tapolca látogatottságát még a mainál is szélesebb arányokban növelni fogja, Tapolca-fürdön a közelmúltban feltárt s a Barlangkutató Társaság vizsgálatai alapján tudomá-

nyosan is értékelt 32 fokos barlangfürdő páratlan perspektívát nyit meg Tapolca látogatottsága s a feléje irányuló érdeklődés szempontjából.

Bükkben vannak Magyarország legjobban kiépített hegyi autótúraútvonalai. Amatőrfényképészek, festők számára itt van a legtöbb téma. A túristákat a legvonzóbb, legváltozatosabb túralehetőségek várják. Az úszósporthíveit Görömböly-Tapolca csábítja 100 méter hosszú strandjával. A cserkészfiatalságokat a Bükk őserdői fogadják a legkeesegetőbb táborozási alkalmakkal. A gyógyulni, pihenni, üdülni vágyókat pedig Görömböly-Tapolca és a Bükk természetgyógytényezője hívja Miskolcra. — Görömböly-Tapolca alig 7 kilométer távolságra van Miskolctól, mellyel állandó és rendszeres, kényelmes autóbussz közlekedés köti össze. Tapolca 32 C fokú melegvíze, melynek rádiumtartalmát tudósok állapították meg, hőmérsékleténél fogva igen jótékonyan hat az emberi szervezetre. Csúsz, köszvény, izzadmányok, bénulások és a szív megbetegedései ellen kitűnően használható ez a fürdő, ezért olyan népszerű máris, mint gyógytényező az egész ország előtt. Görömböly-Tapolca országos elismertségét mutatja az a körülmény is, hogy az idén itt nyaralt közönségnek csak 8 százaléka volt miskolci, 51 százaléka pedig budapesti és 37 százaléka vidéki. A fürdő forgalmának rendkívüli emelkedését bizonyítja a statisztika, mely kimutatja, hogy a fürdővendégek száma az elmúlt évhez képest az idén 40 százalékkal emelkedett. — Gyógyvizű fürdőjét és strandját az idén 82.560 látogató kereste fel.

A várost és a fürdőt összekötő autóbuszvonal kocsijai pedig az idén 224.000 utast szállítottak az elmúlt évi 140.000 utaslétszámmal szemben, ami 60 százalékos emelkedésnek felel meg.

A hozzávetőleges becslések után az egész nyaralási szezonban — hozzávetve a fürdőtelepen folyó beruházások értékeit — mint villaépítkezések — mintegy másfél millió pengőre becsülhetjük azt a forgalmat, melyet a fürdő reprezentált. S ennek az összegnek legnagyobb része Miskolcon keresztül jutott a gazdasági élet vérkeringésébe.

Miskolc idegenforgalmának számadataihoz tartozik a Lillafüredi Állami Erdei Vasút statisztikai adatainak ismertetése is. Ez az erdei vasút az idén 130.000 utast szállított. Ez a szám a múlt évihez viszonyítva 10% emelkedésnek felel meg.

A bükk-i túristika szolgálatában álló menedékházak együttesen mintegy 200 személy befogadására alkalmasak. Az emelkedő turistaforgalom legjobb bizonyítéka, hogy nemcsak az altruisztikus alapon működő egyesületek létesítettek hasonló intézményt. Arra nézve, hogy milyen idegenforgalmat is bonyolítanak le ezek a menedékházak, elég, ha a szentléleki menedékházról megadott hivatalos közlést ismertetem, mely szerint 1936-ban közel 1330 hálóvendége volt ennek a menedékháznak és 4000-re tehető azoknak a száma, akik túristakirándulásokon felkeresték. Ez az aránylag nagy forgalom arra az elhatározásra bírta a fenntartó egyesületeket, hogy a két évvel ezelőtt bővített épületet a szükségletnek megfelelően át-

építsék és újból kiépítsék közel 10.000 pengő költséggel.

Miskolc idegenforgalmi elhivatottságát leghívebben feltűnteti és beigazolja az 1934-ben és 1936-ban rendezett Miskolci Hét statisztikai képe, melynek adatait, ha egymás mellé állítjuk, meglátjuk azokból azt a rendkívüli arányokban növekedő érdeklődést, melyet Csonka-Magyarország és az utódállamok közönsége Miskolc és környéke iránt tanusít.

Az 1934-ben megrendezett Miskolci Hét anyagilag nem váltotta be 100%-ig a hozzá fűzött reményeket, de első megindítója volt a város és környéke idegenforgalmi értékei propagálásának. A rákövetkező év idegenforgalmának fellendülése igazolja a Miskolci Hét megrendezésének az indokait. Az első Miskolci Ünnepi Hét keretében az érdeklődés homlokterében az ipari kiállítás és vásár állott, de a város vezetősége nem tévesztette szem elől a kulturális feladatokat sem és kitünően bevált művészi programról is gondoskodott, egyrészt, hogy nagyobb érdeklődést biztosítson, másrészt, hogy az érkező vendégek előtt demonstrálhassa a város fejlett kultúráját és művészetét. Az idén augusztus hó első hetében rendeztük meg második ünnepi hetünket. Az idei Miskolci Hét gazdag és változatos programja tényleg kitöltötte egy hétnek úgyszólván minden óráját, hiszen 21 különböző kiállítást rendeztünk és mintegy 21 kongresszus tartotta ülésvezetését Miskolcon az ünnepi héten.

A gazdag kulturális program mellett most is helyet adtunk az Ipari és Kereskedelmi Vásárnak. Utazási kedvezmények megszerzésének biztosításával igyekeztünk

mind több és több közönséget vonzani. Filléres gyorsvonatok beállításával több, mint 10.000 ember kereste fel az ünnepi hét két vasárnapján Miskolcot. Kiállításainkat összesen 67.534 látogató kereste fel. A pénzügyi eredményeket tekintve a Miskolci Hét jól sikerült. Az Ünnepi Hét kiadásai 53.000 pengőt tettek ki. A közvetlen bevételek összege 44.000 pengő. Ha azonban a közvetett bevételeket, a különböző fogyasztási adókat, kövezetvámot, a közlekedési vállalatok többletbevételeit és még sok más bevételi forrást figyelembe veszünk, akkor nyugodtan állíthatom, hogy a folyó évben megrendezett Miskolci Hét a hozzáfűzött várakozásoknak minden tekintetben megfelelt. Anyagiakban mindenestre nagyobb eredményt értünk volna el, ha már az Ünnepi Hét előtt rendelkezünk volna azokkal a tanulságokkal, melyekre a lefolyt Miskolci Hét tanított.

A zavaró körülmények között első helyen említtem fel azt, hogy ugyanazon időben több város rendezett hasonló ünnepséget. Azért itt e helyről is őszinte örömmel fogadom a Kereskedelmi Kormány ama rendelkezését, mellyel kötelezővé tette az ünnepi heteknek már most történő bejelentését. Csak ezáltal lesz elkerülhető, hogy különböző helyeken, de egyidőben több ünnepi hetet rendezzenek.

Az idegenforgalom általános mérlegének jellemzésére álljon egymás mellé a két ünnepi hét évének statisztikája.

Az 1934 évben kultúr-
vonatokkal Miskolcra
érkezett 11.913 utas
Társas utazással, tanulmányi kirándulásokkal az idegenfor-

galmi hivatal rendezésében 969 utas
Szállodákban megszállott vendégek száma a Miskolci Hét látogatóival együtt 18.080 utas
Magánházaknál megszállott vásárigazolványos, valamint az idegenforgalmi hivatal útján elhelyezett vendégek száma 4.324 utas

A Miskolcon megfordult belföldiek száma 35.286 utas
külföldiek száma 1.952 utas

Összesen: 37.238 utas

Az idegenek által városunkban töltött napok számát, minden utas kategóriánál a megfelelő kulcsot alkalmazva, 67.287 napra becsülhetjük. Az általuk naponta elköltött összeget 6 pengő átlagban megállapítva kerekén 400.000 pengő forgalmat jelentett az idegenforgalom Miskolcon 1934-ben.

A folyó év számadatai — mai napig — a következő képet adják: Szállodáinkban megszállott 16.311 utas
Filléres gyorsvonatokkal érkezett 18.400 utas
Az idegenforgalmi hivatal rendezésében tanulmányi kirándulásokon és társas utazások alkalmával érkezett 2.156 utas

A Miskolci Héten a hivatal által magánlakásokban elhelyezett és magánlakásoknál megszállt vásárigazolványos utasok 5.121 utas

A szállodákban meg nem szállt és főképen a környékről, kisebb távolságról érkezett utasok, kiknek a ki-

sebb távolság miatt
nem volt gazdaságos
vásárigazolványt vál-
tani

14.000 utas

Összesen:

55.988 utas

Az idegenek által városunkban
töltött napok számát a megfelelő
arányszámok alkalmazásával 84
ezer napra tehetjük. Ez az átlagos
6 pengős költsékezést számítva, ke-
reken 510.000 pengő forgalmat je-
lent. A külföldi vendégek számá-
ról ezidőszereint pontos számada-
tok még nem állnak rendelkezés-
re, de annyi kétségtelen, hogy
számuk lényegesen emelkedett és
a nemzetek szerinti megoszlásban
az osztrák és német területekről
érkezettek számaránya jelentős
emelkedést mutat.

A felsorolt adatok bizonyítják,
hogy Miskolc és környéke számot-
tevő egység a magyar idegenfor-
galom területén. A felsorolt szám-
adatok szerint inkább belföldi
vándorforgalomról, mint igazi ér-
telemben vett idegenforgalomról
lehetne inkább megemlékezni, az
egy Lillafüredet és Mezőkövesdet
kivéve. Feladatunk ma nem is az
még, hogy Miskolc és környéke a
külföldiek nagy számát csábítsa
és bírja rá a vidék megismerésé-
re; hanem inkább az, hogy ide-
genforgalmi létesítményeinket fej-
lesszük, bővítsük, e téren tapaszt-
alatokat szerezhessünk és vendég-
látó iparunk a belső vándorfor-
galom által annyira megerősödjék,
hogy alkalmas legyen igényesebb
vendégek befogadására és ellátá-
sára is.

Ma még különböző utakon kere-
sik egyes idegenforgalmi érdekek
a boldogulásukat. A jövő fejlődése
azonban megkívánja, hogy az
autonom testületek — felismerve
a közösség nagy átütő erejét —
tömörüljenek, hogy közös érdekei-
ket kellő súllyal együttesen kép-
viselhessék s ilyenformán még
erősebb tényezői lehessenek a ma-
gyar idegenforgalomnak.

Miskolc város törvényhatósági
bizottsága már átlátta az idegen-
forgalmi célkitűzések fontosságát
és áldozatos megértéssel fogott
hozzá egy megfelelő szervezet ki-
építéséhez. Ezentúl még nagyobb
lendülettel, teljesen kiépített ide-
genforgalmi apparátussal előre el-
gondolt és megállapított tervek
szerint fogunk hozzá Miskolc ide-
genforgalmának előkészítéséhez.
Az idegenforgalmi célkitűzések
népszerűsítése ma országos és
nemzeti érdek. Nem hiába mondja
a költő:

— Ha a föld Isten kalapja!

Úgy hazánk bokréta rajta.

Ezt a bokrétát, ezt a világszép
bokrétát, amit Magyarországnak
hívunk, mindenkinek látni kell, is-
merni kell. Ezt a célt szolgálja a
magyar idegenforgalmi propagan-
da. Ezért a célért Miskolc város
közönsége nem sajnál semilyen ál-
dozatot, amiről személyesen győ-
ződhetik meg az igen tisztelt hall-
gatóság, ha felkeres bennünket
Miskolcon a gyöngyvirágos Avas-
alján, ahol testvéri szeretettel,
őszinte magyaros vendéglátással
látjuk és várjuk.

A viszontlátásra Miskolcon!

~~BORSOD
MISKOLCI
MÚZEUM~~

24239

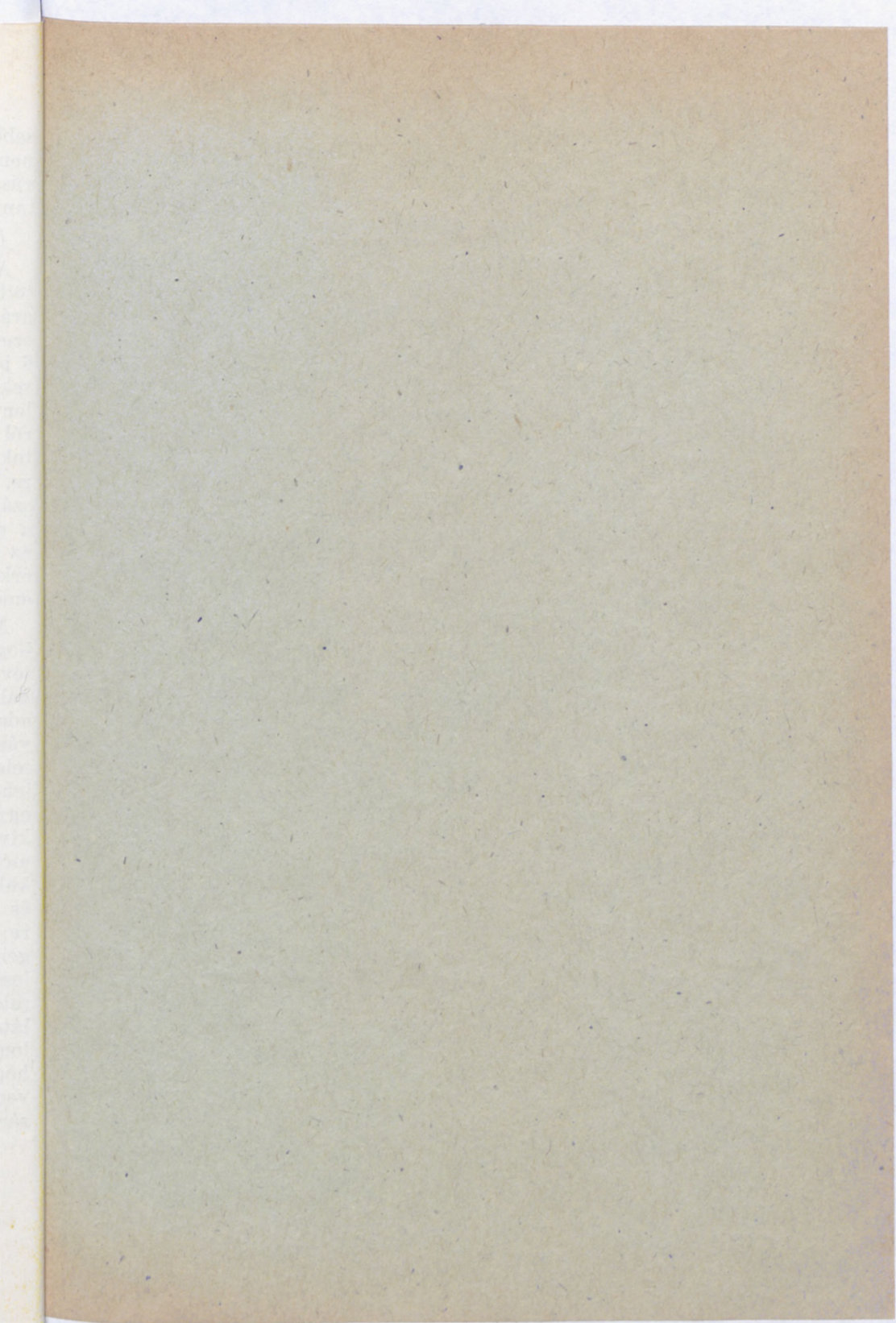
... az új korszak...
... a fejlődés...
... a munka...
... a tudás...
... a jövő...
... a siker...
... a boldogság...
... a harmónia...
... a béke...
... a szeretet...
... a bizalom...
... a tisztaság...
... a szépség...
... a boldogság...
... a harmónia...
... a béke...
... a szeretet...
... a bizalom...
... a tisztaság...
... a szépség...

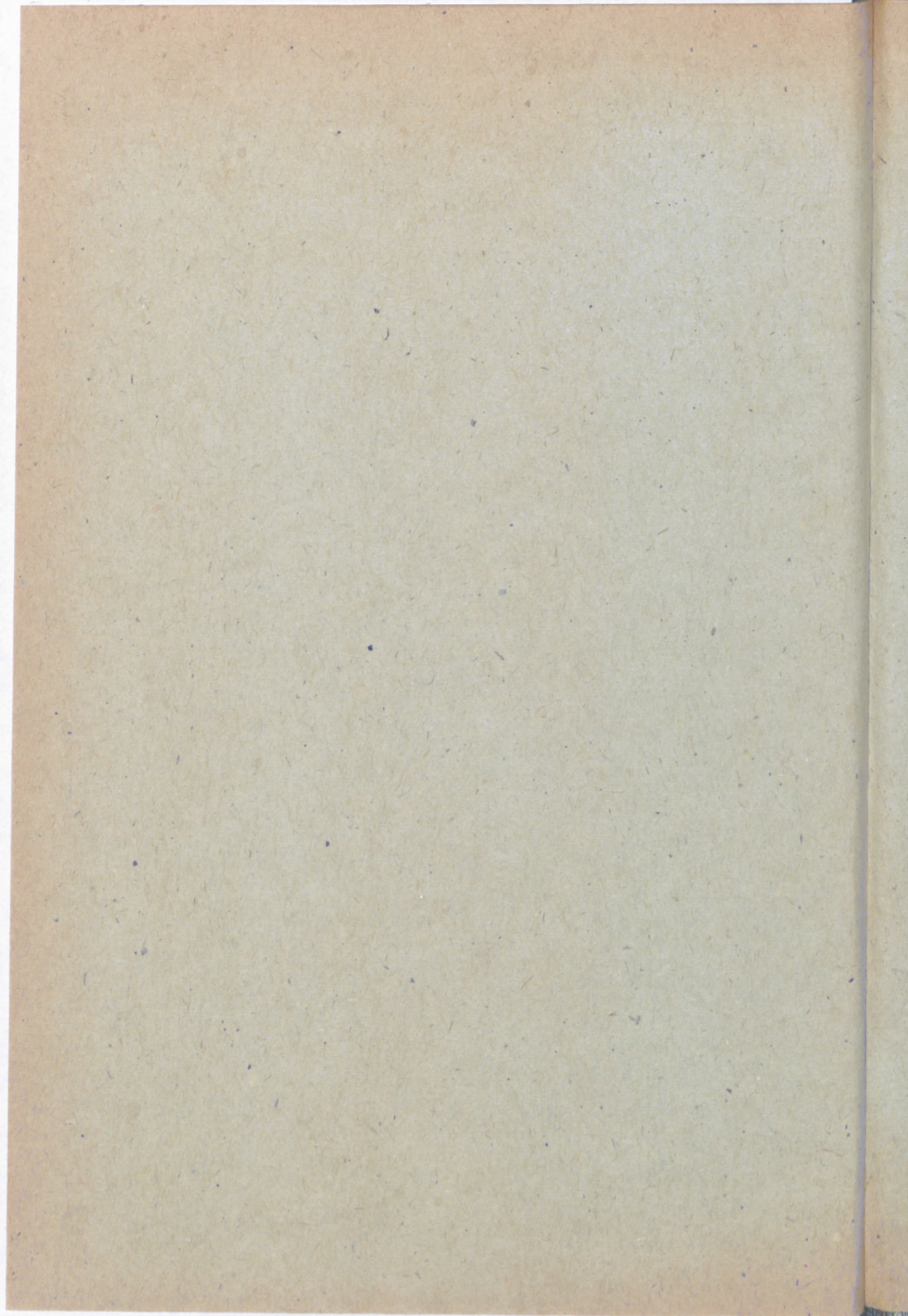
... a munka...
... a tudás...
... a jövő...
... a siker...
... a boldogság...
... a harmónia...
... a béke...
... a szeretet...
... a bizalom...
... a tisztaság...
... a szépség...
... a boldogság...
... a harmónia...
... a béke...
... a szeretet...
... a bizalom...
... a tisztaság...
... a szépség...

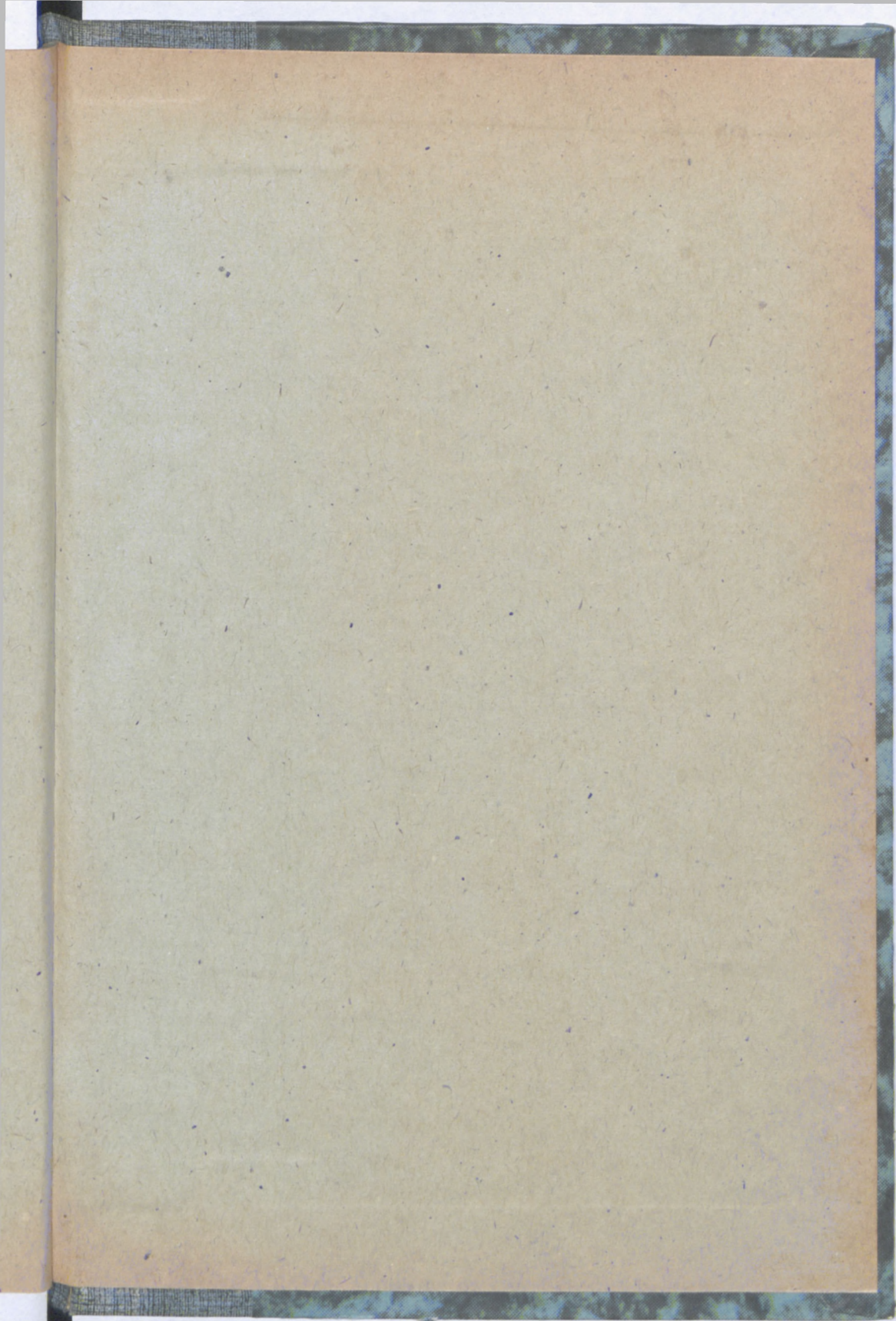

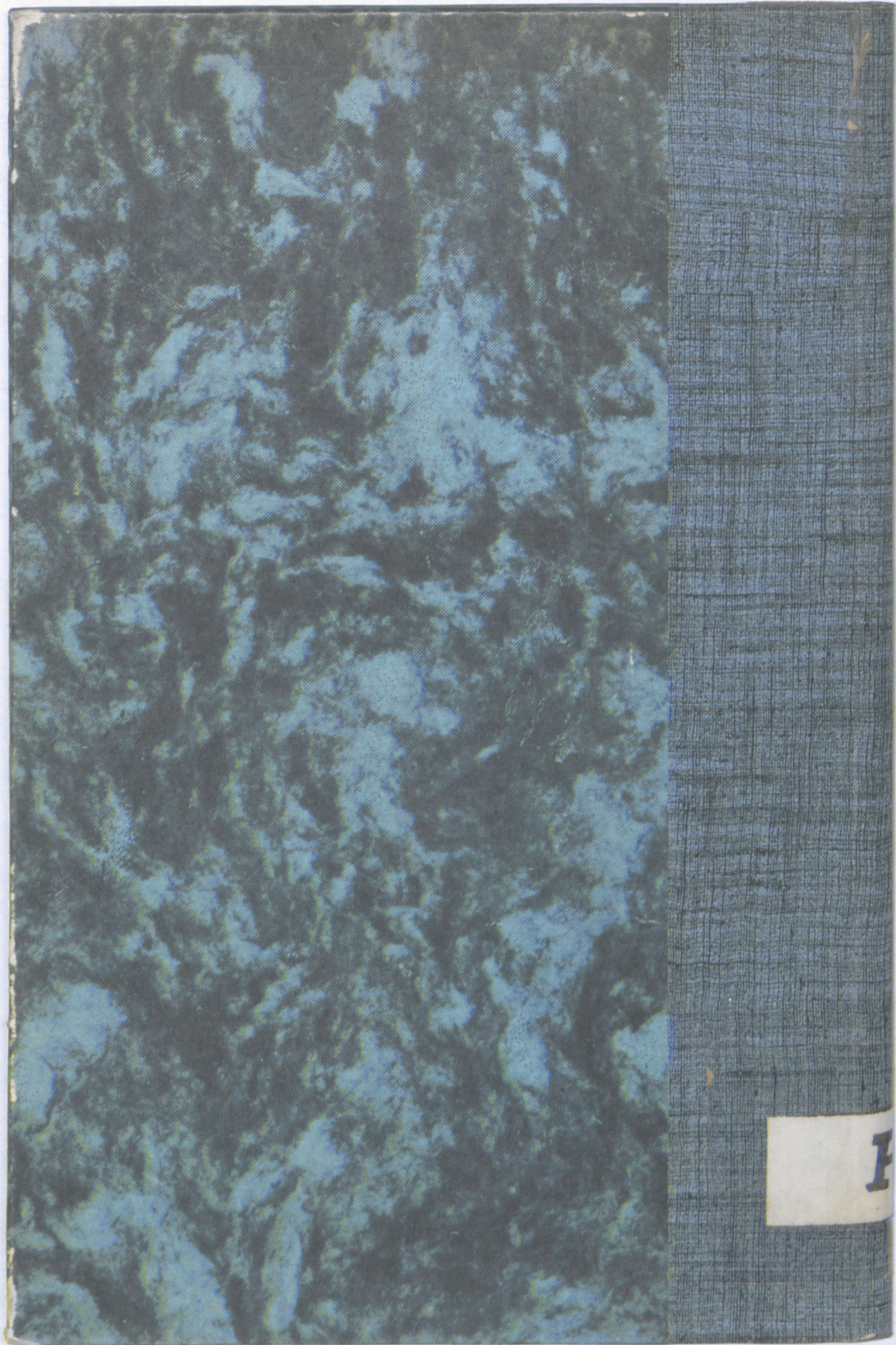
REVÍZIÓ
2012 FEBR 23.

...
...
...

H